

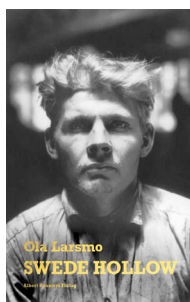
BOKLÅDAN

DIN LITTERÄRA OMBUDSMAN

3/2016

Nyhetsbrevet Boklådan ger aktuella lästips fyra gånger om året och presenteras av Arbetarnas Bildningsförbund. Skriv ut och sprid eller sätt upp på anslagstavlan! Den som själv vill prenumerera kan anmäla sig på www.bokladan.org, där nyhetsbrevet också kan laddas ner och läsas som PDF.

Flyktens dimensioner

När Sverige och Europa stänger gränserna och debatten blir alltmer hatisk mot folk på flykt sätter Ola Larsmo upp en spegel framför infödda svenskar. I romanen *Swede Hollow* (Bonniers) gestaltar han med kunskap och tyngd utvandrade svenskars slumliv i 1800-talets USA. En bok som den mest faktaresistente får svårt att värja sig mot.

I debutromanen *Välkommen till Himmelsta* (Celanders) skildrar Hanna Landahl sympatiskt, genom de inblandade människorna, hur en svensk landsbygdskommun förvandlas från förlamad avfolkningssort till en plats där allt kan börja om tack vare tre ensamkommande flyktingbarn.

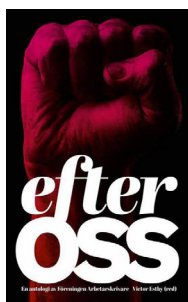
Legendariska *Pockettidningen R* fortsätter stå mitt i samtiden och låter i senaste numret, *Omstart Sverige*, fem syrier själva berätta på både svenska och arabiska hur det är att överleva kriget och flykten till Sverige. Och hur det går att snabbt komma in i det svenska samhället.

Prisad arbetarförfattare

Eija Hetekivi Olsson tilldelas ABF:s litteratur- och konststipendium 2016 för romanerna om Miira. ”Med skildringen av henne tar Hetekivi Olsson plats som en av 2010-talets viktigaste arbetarförfattare”, lyder motiveringen. Debuten *Ingenbarnsland* kom 2012. Uppföljaren *Miira* (Norstedts) utspelar sig vid övergången till 90-talet då Miira börjar på teoretisk linje på gymnasiet. Men för arbetartjejen blir gapet till överklassbarnen för stort. Hon hoppar av skolan, tar olika jobb och hamnar i diverse stödinsatser för unga. Men med en rasande energi slåss hon för en plats i samhället. Hetekivi Olsson låter Miira ta plats och form, på egna villkor.

Noveller underifrån

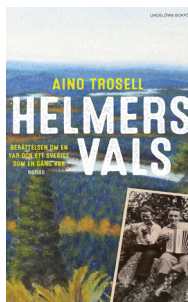

I Föreningen Arbetarskrivares tionde antologi *Efter oss* (red. Victor Estby) tas läsaren med på 37 dystopiska men hoppgivande framtidsresor ur ett underifrånperspektiv. Det är tänkvärt, intelligent och kaxigt. Några av författarna är etablerade, andra nya. Redaktören Victor Estby släpper samtidigt en

egen bok. I *Under* (Karnstedt) samsas smarta, humorspetsade dagsverser med svarttonade vardagsnoveller om hårt arbetande människor med drömmar. Med eller utan bostad. Med eller utan framtid. Det är ändå hoppfull läsning om livet omkring oss.

Även Torgny Karnstedts noveller är betraktelser över ett land i förändring. I *Karlssons pojke* (Karnstedt) möter vi ett Sverige där framtidstro ersätts av saknad efter det förlorade folkhemmet. Novellerna tar ett nostalgifritt grepp om stora frågor som livet, arbetet, döden och kärleken. Men de handlar också om författarens pappa Uno som var med och byggde upp det solidariska samhället.

Berättelser om fäder

Aino Trosell har tidigare skrivit sin släkts kvinnohistoria. I romanen *Helmers vals* (Lindelöws) gestaltar hon istället faderns historia. Det är en egensinnig och varm berättelse om arbetarklassens och arbetarrörelsens 1900-tal.

Om en fader handlar också Qaisar Mahmoods debutroman *Halva liv* (Natur & Kultur). I reportaget *Jakten på svenskheten* for han landet runt på motorcykel för att hitta Sverige. I *Halva liv* undersöker han med lika stor närvaro en mans slitning mellan familjen i Pakistan och kärleken till Sverige. Han skildrar också en fars och en sons relation till varandra, till traditionerna och det moderna sättet att leva.

Roman om de utmattade

Sara Beischer slog igenom med *Jag ska egentligen inte jobba här*. Den följdes av uppväxtromanen *Det finns råttor överallt utom på Antarktis*, om vägran att anpassa sig och att aldrig blir kvitt sin bakgrund. I *Mamma är bara lite trött* (Lind & Co) skildrar hon lika starkt superföräldra- och karriärsamhällets konsekvenser för kvinnorna och mammorna. Om folksjukdomen utmattning och kampen för att ta sig ur den.

Den blåbruna röran

Näringslivet lunchar med Sverigedemokraterna och omvänder dem i vinstfrågan. Borgerliga partier närmar sig SD i synen på invandring och öppnar för samtal. Vad händer efter nästa val – blir SD Alliansens stödparti? I *Den blåbruna röran* (Leopard) synar journalisten Mats Wingborg

SD:s flirt med Alliansen och högerens vägval. En insiktsfull och skarp granskning av den glidning och förändring som kan avgöra Sveriges framtid.

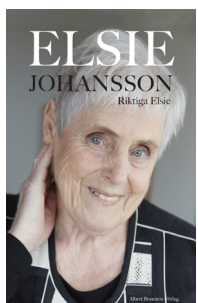
Ruskig samhällskritik

Med novellsamlingen *Vårans hud, vårt blod, våra ben* (Ordfront) befäster John Ajvide Lindqvist sin position som Sveriges skräckmästare. Det är läskigt och spännande, men novellerna rymmer också en intelligent diagnos av samtiden. I senaste numret av Föreningen Arbetarskrivares tidning

KLASS finns också en lång intervju med Ajvide Lindqvist – om arbetarkillen från Stockholmsförorten Blackeberg som först blev trollkarl och sedan skräckförfattare i en klass för sig.

En arbetarförfattares liv

Elsie Johansson, en av våra stora arbetarförfattare, debuterade först vid 48 års ålder 1979. Innan dess hade livet kommit emellan. Men uppväxten i ett arbetarhem i Uppland, erfarenheterna från familjeåren och arbetet gav också stoff till Johanssons rika författarskap, särskilt till de älskade böckerna om

Nancy. I den senaste boken – självbiografen *Riktiga Elsie* (Bonnier) – är det själva livet som gestaltas. Den här gången utan fiktionens filter. Verklighet istället för dikt. Men lika levande.

FÖRFATTAREN

Charlotta von Zweigbergk

Charlotta von Zweigbergks uppmärksammade *Fattigfällan* (Ordfront) handlar om hur fattigdom kan se ut idag. Den kan drabba vem som helst i samhället. Det behövs bara lite otur.

Hur fick du idén till boken?

– Kvinnan jag skriver om kontaktade mitt förlag med sin historia. Men det är inte en unik berättelse. Jag tror att vi är många som har fattiga bekanta omkring oss, fast vi kanske inte vet om det eftersom de inte pratar om det. Det är tabu att vara fattig idag. Det finns många myter kring vem som är fattig och varför. Folk tror ofta att man förköpt sig. Har dålig koll på sin ekonomi. Men ofta beror det helt enkelt på att man inte får in tillräckligt med pengar.

Huvudpersonen Beata är egenföretagare, det brukar associeras med en solid ekonomi. Men du visar att det kan vara tvärtom.

– Att sjukskriva sig när man är egenföretagare och beroende av sina uppdrag är som regel svårt. Därför jobbar många så länge det går, fast de är sjuka. Då blir vägen tillbaka till hälsa ofta lång och svår. Att inte ha en arbetsgivare innebär också att tvingas ta ansvar för egna pensionsinbetalningar, vilket kan vara frestande att skjuta framför sig.

Vad har förvånat dig mest?

– Attityden hos myndigheter och omgivning. Det verkar så svårt att förstå att folk som du och jag kan vara fattiga. Vi har fått lära oss att vi har ett socialt skyddsnet.

Är Beata unik?

– Nej. Allt är skört. Vem som helst kan trilla över kanten. Vi kan alla bli fattiga. Och fattigdom ser inte alltid ut som vi förväntar oss. Men jag önskar att myndigheterna hade lyssnat på henne innan det gick för långt. Det är oekonomiskt för alla parter att slita sönder en människa på det viset.

Redaktör för *Boklådan* är Kent Werne. Victor Estby, Beata Hansson, Eivor Schultz och Marianne Högmark har bidragit med boktips och underlag till notiserna i *Boklådan* #3/2016.